

SLOVENSKI NAROD

zhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Zasedanje Narodne skupščine

Pri večeršnjem glasovanju je vlada dobila pičlo večino — Danes so bili izvoljeni odbori za posamezne zakonske predloge

Beograd, 14. novembra. r. Večerašnja seja Narodne skupščine je trajala vse do pol 3. popoldne. Štetje glasov je bilo končano še le ob 2. Pri glasovanju so nekateri poslanci pomotoma vrgli glasovnice za posamezne odbore v napačne žare. Več glasov je bilo neveljavnih ali pa so bile glasovnice prazne. Ob pol. 3. je predsednik objavil

Izid volitev

Ob 14. 30 je predsednik napovedal objaviti rezultat glasovanja. Izid volitev v posamezne odbore je bil naslednji:

Verifikacijski odbor: glasovalo je 309 poslancev, od tega za vladno listo z nosilcem dr. Todorom Lazarevičem 164, za opozicijsko listo z nosilcem dr. Milenom Markovičem 145. Vladna večina ima v tem odboru 11, opozicijska pa 10 članov. Na vladni listi je izvoljen med drugimi za člana dr. Karel Gajšek, za namestnika pa dr. Jure Koce, na opozicijski listi pa za člana dr. Ivan Jančič, za namestnika pa Milan Mravljec.

Administrativni odbor: glasovalo je 308 poslancev. Vladna lista z nosilcem vojnom. Cvrkičem je dobila 164 glasov, opozicijska lista z nosilcem Stavrom Trpkovičem pa 144 glasov. Vladna večina ima v odboru 11, opozicijska pa 10 članov. Na vladni listi je izvoljen med drugimi za člana dr. Fran Klar, za namestnika pa dr. Fran Semrov, na opozicijski listi pa za člana Albin Koman, za namestnika pa Avgust Lukačič in dr. Anton Novčan.

Imunitetni odbor: Glasovalo je 307 poslancev. Vladna lista z nosilcem dr. Milenom Sekuličem je dobila 161, opozicijska lista z nosilcem dr. Milovanom Pinterovičem pa 146 glasov. Vladna večina ima v odboru 11, opozicijska pa 10 članov. Na vladni listi sta izvoljena med drugimi dr. Andrej Vebler za člana in Karel Gajšek za namestnika, na opozicijski listi pa Rajko Turk za člana in Stanko Hočevar za namestnika.

Odbor za prošnje in pritožbe: Glasovalo je 310 poslancev. Vladna lista z nosilcem

dr. Jevremom Tomičem je dobila 158, opozicijska lista z nosilcem Luko Kostreničem pa 145 glasov; ostali glasovi so bili neveljavni. Vladna večina ima v odboru 11, opozicijska pa 10 članov. Na vladni listi sta med drugimi izvoljena dr. Fran Semrov za člana in Miha Brenčič za namestnika, na opozicijski listi pa dr. Riko Fuchs za člana in Rudolf Pleskovič za namestnika.

Finančni odbor: Glasovalo je 310 poslancev. Vladna lista z nosilcem dr. Markom Kožuljem je dobila 158, opozicijska lista z nosilcem Jovanom Protičem pa 147 glasov; ostali glasovi so bili neveljavni. Vladna večina ima v tem odboru 16, opozicijska pa 15 članov. Na vladni listi sta izvoljena med drugimi dr. Jure Koce za člana in dr. Andrej Vebler za namestnika, na opozicijski listi pa Ivan Mohorič in dr. Ivan Lovrenčič za člana ter Ivan Prekoršek za namestnika. Izid glasovanja je sprejela vladna večina s ploskanjem in ovacijami predsedniku vlade dr. Stojadinoviču, opozicija pa je rezultat osporavala in hrupno protestirala.

Po objavi rezultata je predsednik sejo zaključil.

Današnja seja

Beograd, 14. novembra. p. Današnja seja Narodne skupščine je bila sklicana za 9. uro popoldne, pričela pa se je še le po 11. uri, ker se je pred tem vršila konferenca šefov vseh parlamentarnih skupin zaradi razčiščenja večerašnjih incidentov. Ko je vlada prišla v skupščino so jo poslanci večine pozdravili s ploskanjem, iz vrst opozicije pa so se slišali protesti. Po otvoritvi je predsednik dr. Čirič dal kratko izjavo, s katero je hotel pomiriti razburjene duhove, dosegel pa je baš nasprotni učinek. Posleee Lazič je protestiral proti kršitvi poslovnika, ker ni bil poprej odobren zapisnik večerašnje seje. O tem se je razvila ostra debata in je bil zapisnik naposled odo-

bren. Po ponovnem protestu poslanca Laziča zaradi izjav predsednika skupščine je prišlo do novega nemira in je predsednik moral ob 12. sejo prekiniti.

Po zopetni otvoritvi je sledilo čitanje seje izvršne interpelacije. Med drugimi je narodni poslanec dr. Riko Fuchs interpeliral prvega podstorešine SKJ Engelberta Gangla kot člana banovinskega šolskega odbora.

Sledilo je čitanje raznih prošenj in pritožb in je skupščina naposled prešla na dnevni red ter izvolila odbore za proučitev zakonskih predlogov, ki so bili predloženi na večerašnji seji. Seja ob uri, ko to poročamo, še traje

Konstituiranje stalnih odborov

Beograd, 12. novembra. p. Vsi na današnji seji izvoljeni stalni skupščinski odbori so imeli danes popoldne svoje seje, na katerih o se konstituirali. V verifikacijskem, imunitetnem in v odboru za prošnje in pritožbe je prišlo med vladno večino in opozicijo do sporazuma ter ima v teh odborih opozicija povsod podpredsednika. V finančnem in administrativnem odboru pa je večina odklonila sporazum ter je izvolila vse funkcije iz svoje srede. Odbori so se konstituirali takole:

Verifikacijski odbor: predsednik dr. Todor Lazarevič, podpredsednik dr. Jančič, tajnik dr. Rogič.

Odbor za prošnje in pritožbe: predsednik Jevrem Tomič, podpredsednik Ljubomir Pantić, tajnik Boža Stojadinović.

Imunitetni odbor: predsednik dr. Milan Sekulič, podpredsednik Milovan Kurilič, tajnik Radomir Gajić.

Administrativni odbor: predsednik Voja Cvrkič, podpredsednik Todor Živković, tajnik Brana Todorović.

Finančni odbor: predsednik dr. Marko Kožul, podpredsednik Mita Dimitrijevič, tajnik Miloje Rajaković.

Angleški Rdeči križ

London, 14. novembra. AA. V soboto odputuje v Harar prva poljska bolnica, ki jo je organiziral angleški Rdeči križ. Bolnica ima sedem zdravnikov. Vse potrebne materialje so spravili na 16 velikih tovornih avtomobilov. Manjše sanitetne ambulante odputujejo v kratkem v severno Abesinijo.

Harar, 14. novembra. AA. V tujakojni švedsko bolnico so pripeljali večer več abesinskih vojakov, ki so bili ranjeni o priliki italijanskega letalskega napada na Gorahaj. Pred kratkim je prispel v Harar tudi egiptski princ Ismail v spremstvu 17 zdravnikov in ostalega zdravniškega osebja. V Hararju ali Džidžigi namerava organizirati poljsko bolnico.

Kolektivni odgovor na italijanski protest

Anglija in Francija bosta skupno odgovorili na italijanski protest

Pariz, 14. novembra. AA. Kakor se je izvedelo, francoska vlada ne bo direktno odgovorila na italijansko noto. Kompetentni politični krogi menijo, da se bo Francija bržkone priključila eventualnemu kolektivnemu odgovoru. O tem se vrše razgovori med Parizom in Londonom.

Rim, 14. novembra. AA. Francoski poslanec de Chambrun je imel večer daljši sestanek z Mussolinijem. Po informacijah agencije Havas so uradni italijanski krogi izjavljali, da se je na tem sestanku proučila politična situacija De Chambrunov razgovor z Mussolinijem. dokazuje v enaki meri kakor sestanek angleškega poslanca Drummondja z italijanskim ministrom predsednikom, da so London Pariz in Rim v stalnem stiku.

Angleži hladnokrvni

London, 14. novembra. r. Sodeč po glasovih današnjih jutranjnikov, britanska javnost italijanske protestne note ni vzela preveč tragično.

«Times» pravi med drugim, da je 52

držav pristalo načelno in soglasno na sankcije in da te enodušnosti vsaj z moralnega stališča pridržki nekaterih izmed teh držav nikakor ne morejo omejiti. Vse dotlej, dokler se Italija ne bo prepričala o neupravičenosti svojega stališča, morajo države, ki so pristale na sankcije, vztrajati pri sklepu, ki ga jim je Italija vnela s svojim zadržanjem.

«Daily Telegraph» prinaša dopis svoje- ga rimskega dopisnika, ki pravi med drugim, da italijanski uradni krogi posebno poudarjajo eno mesto v notji, ki pravi, da ima po italijanskem pojmovanju vsaka država posebej nositi odgovornost za sankcije, na katere je pristala. To stališče italijanske vlade je treba tako razumeti, da rimski krogi v tem primeru brikirajo Društvo narodov, ki je zdalo sklep o sankcijah, da ga jim ne bi bilo treba obtoževati, ker vidijo, da se bo končna uredba mogla doseči le v okvirju Društva narodov, seveda šele tedaj, kadar si bo Italija v vzhodni Afriki zavarovala svoj vojaški prestiž.

Krvavi nemiri v Egiptu

Pri sinočnih spopadih med egiptskimi nacionalisti je bilo 8 mrtvih, 32 hudo in nad 100 lažje ranjenih

London, 14. novembra. z. Sinoči je prišlo v Kairu in Aleksandriji ponovno do velikih in krvavih izgrediv. Stranka egiptskih nacionalistov je izkoristila neko izjavo angleškega zunanjega ministra, ki je odklanjal uveljavljene egiptске ustave, za hudo propagando proti vladi. Pod tujim vplivom pa se je ta strankarski pokret spremenil v veliko protiangelsko gonjo. Sinoči je Nasadpa priredil v Kairu veliko zborovanje, na katerem je bilo nad 30.000 ljudi, večinoma mladine. Sprejeli so resolucijo, v kateri odklanjajo vsako nadaljnjo sodelovanje z Anglijo, zahtevajo takojšnji odstop vlade in napovedujejo bojkot vsake vlade, ki bi kakor koli sodelovala z Anglijo. Po zborovanju so se pričele de-

monstracije po ulicah. Policija je bila prešibka, da bi nemire preprečila. Moralo je nastopiti vojaštvo. Nemiri so trajali vso noč ter je prišlo do pravih poulčnih borb. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo 8 mrtvih, 32 hudo in nad 100 lažje ranjenih. Bolnice so polne ranjencev.

Vlada je podala ostavko, ki pa jo je egiptski kralj odklonil. Londonski listi pišejo, da ne gre za egiptski pokret, marveč za manever in vpliv neke tuje države, ki bi rada povzročila neprijetnost Angliji. To se vidi zlasti po slagerjih, ki se jih poslužujejo agitatorji, češ da se Anglija sicer zavzema za neodvisnost Abesinije, da pa odreja neodvisnost Egiptu.

Volitve v Angliji

Glavna borba bo med konzervativci in delavsko stranko — Velileci so dokaj apatični — Končni rezultati bodo znani šele v ponedeljek

London, 14. novembra. r. Danes se vrše v vsej Angliji parlamentarne volitve. Volilna borba je bila kratka. Trajala je vsega samo štirinajst dni a bila je tem bolj živahna. Za 615 mandatov se poteguje okrog 1.100 kandidatov. Glavna borba se bo vršila med konzervativci in delavsko stranko. Pri zadnjih volitvah leta 1931 so dobili konzervativci 471, delavska stranka 52 in liberalci 72 poslancev. Ker v Angliji volilci niso tako vezani na stranke, kakor drugod, je težko napovedati, kako se bodo orientirali pri današnjih volitvah. Vse je v glavnem odvisno od realnega in praktičnega programa posameznih kandidatov. Volilna borba je dosegla sinoči vrhunec. V Londonu in drugih večjih me-

stih je bilo še sinoči več tisoč volilnih shodov. Konzervativci si na vso moč prizadevajo, da obdržijo svoje dosedanje volilce ter da jih spravijo na volišče. Po prognozah, ki jih postavljajo razni uradi za sklepanje stav, računajo, da bi imela vlada večino okrog 150 mandatov Delavske stranke proročujejo porast na 150 mandatov. Slabe izgleda ima Macdonald. Nekateri sploh dvomijo, da bi bil zopet izvoljen. Volilna borba je bila mirna in skoroda rezervirana. Konzervativci se pri- tožujejo, da so volilci skrajno apatični.

Prvi volilni rezultati bodo znani še le okrog polnoči. Končni izid volitev ne bo objavljen pred ponedeljkom.

Češkoslovaška in Jugoslavija

Češkoslovaški poslanik dr. Girs o sankcijah svoje domovine proti Italiji in njenih odnošajih do Jugoslavije

Beograd, 14. novembra. AA. Češkoslovaški poslanik na našem dvoru dr. Girs je sprejel danes zastopnika agencije Avale in mu dal tole izjavo o najnovejših mednarodnih dogodkih in o odnošajih med Jugoslavijo in Češkoslovaško:

Društvo narodov je v zvezi z najnovejšim mednarodnim sporom prišlo v težko in morda kritično fazo. Ugled in bodočnost DN sta odvisna od končnega sklepa, ki bo sprejet o tem sporu. Čeprav je DN z izstopom Nemčije in Japonske dvakrat doživelo oslabeitev, je vendarle zmagovalno prešlo vse napade in je celo dobilo zelo važnega člana, Sovjetsko unijo. Društvo narodov ne razpolaga s fizičnimi silami za urejanje sporov, zato je pa danes največja moralna sila, katere sklepom se morajo vsi pokoriti.

Pri urejanju najnovejšega mednarodnega spora je Češkoslovaška sodelovala z največjo iskrenostjo, globoko prepričana, da je Društvo narodov najzanesljivejši in najzvestejši zaščitnik koristi malih, kakor tudi velikih držav. Res, položaj je v toliko težji, ker velesile niso zmerom edine. Zato je Češkoslovaška po svojem zastopniku v Zvezi še enkrat poudarila svoje neomajno privrženost in popolno zvestobo do te visoke mednarodne ustanove, ter vero v uspeh njenege dela. V zunanji politiki Češkoslovaške igra Društvo narodov najvažnejšo vlogo. Društvo narodov zasnova, ki daje najzanesljivejšo poročilo za obstoj malih držav. Sodelujemo pri skupnem delu, ki izključuje vsako sebičluk. Za državo, kakršna je Češkoslovaška, ki želi živeti v dobrem razmerju z vsemi državami, se je bilo težko odločiti za izvajanje sankcij proti državi, s katero ima zelo važno trgovsko razmerje. To nam je bilo tem težje, ker je prijatelj-sko razmerje med Italijo in Češkoslovaško

dobro znano, prav tako kakor je dobro znana pomoč, ki jo je Italija dala Češkoslovaški v svetovni vojni. To so dejstva, ki jih ne bomo nikoli pozabili. Toda, ko je prišlo vprašanje v Društvo narodov na dnevni red in ko sta bila od odgovora na to vprašanje odvisna ugled in bodočnost DN, se je Češkoslovaška izrekla popolnoma odkrito. Mi ne izjavimo sankcij proti Italiji kot taki. Ne! Izjavimo jih odno proti sistemu, ki ga je DN jasno navedlo kot napadalca.

Glede političnih in gospodarskih odnosov med Češkoslovaško in Jugoslavijo je češkoslovaški poslanik dejal:

Zveza in prijateljstvo med našima narodoma, sta priložna, Češkoslovaška in Jugoslovenski narod se izpopolnjujeta na gospodarskem in kulturnem polju. Težko bi bilo najti dva naroda, katerih sodelovanje v vseh vprašanjih bi bilo tako iskreno in tako naravno. Uspeh enega od teh dveh narodov je hkratu uspeh drugega naroda. Mi drug drugega razumemo, mi gledamo na razvoj dogodkov z istega stališča, in sicer ne samo zato, ker smo Slovani. Ali mar ne poznamo danes slovenskih narodov, katerih medsebojno razmerje ta trenutek ni takšno, kakršno bi moralo biti? Z Jugoslavijo govorimo odkrito in iskreno. Naši odnošaji so mnogostevni in mnogostanski in čeprav leto za letom na tisoče obiskuje Jugoslavijo, moramo še nadalje delati za čim boljše medsebojno spoznavanje.

Inozemske borbe

Carij, 14. novembra: Beograd 7. —, Pariz 20.2625, London 15.14 New York 307.625, Bruselj 51.9875, Milan 24.925, Madrid 42. — Amsterdam 208.85, Berlin 123.65, Dunaj 56.40, Praga 12.73, Varšava 57.85, Bukarešta 2.50.

Sovražniki naših zob

so najnevarnejši, če lahko neopazno vrlijo svoje razdiralno delo, podobno kakor milijonska armada gnilobnih bakterij. Če postanejo poškodbe vidne, je že prepozno. Bolje je se temu pravočasno izogniti, s tem da redno čistimo zobe z zobno pasto Chlorodont, ki navzlic svoji izredni čistilni moči, ne načenja občutljive zobne sklenine.

Tuba Din. 8.—

Jugoslovenski preizkus

Inserirajte v „Slov. Narodu“

Priča naše polstoletne zgodovine

Obširen, lepo opremljen jubilejni koledar Ciril Metodove družbe

Ljubljana, 14. novembra. Ni še dolgo, ko so nam oblačni Nemci očitali, da Slovenci nimamo zgodovine. Zdi se, da smo na cinizem zatiralec našega naroda se pozabili. Pozabili mnogo prehitro. Čas nam še vedno nalaga borbo za obstoj in od dne do dne je ta borba očitnejša tragedija slovenskega naroda. Letos obhaja Ciril Metodova družba 50 letnico svojega obstoja. Tega jubileja ne obhajemo ležerno, ne z manifestacijami in ne z demonstracijami... Toda naša to dokazuje po eni strani, da polstoletno delo CMD pomeni mnogo več kakor prazen pomp in besedno rodoljubstvo. Družba, ki izdaja vsako leto koledar je letošnjemu obširnemu, lepo opremljenemu koledarju dala značaj dokumenta svojega narodno obrambnega ter kulturnega dela naš naroda. Koledar je priča naše polstoletne zgodovine, polstoletne življenjske borbe za obstoj, zoper nasilje ter pomoč, za osnovne narodne pravice; priča naše sreče narodne zavesti, pa tudi kulturne zrelosti. Slovencem pomeni zadnjega polstoletja zgodovine toliko kakor nekaterim drugim narodom stoletja. In če bi se ne mogli sklicevati na nič drugega, kar bi upravičevalo naš obstoj, lahko pomenu upravičeno naš obstoj, polstoletje zgodovine, ki govori za nas, ki dokazuje, da smo vztrajali kljub vsemu ter da smo le z la. strnimi silami proti veliki premoči za. tiralcov ostali narod.

Kdor je malodušen, kdor se posmejuje tako znanemu človeštvu, kdor se v klor ne veruje, da bi ne mogli obstati tudi v naprej, naj čita letošnji koledar CMD. Najprej se nam razgrne pred nami v obširnem članku življenje družbe v 50 letih. Opisani so predvsem najvažnejši in najzanimivejši dogodki. To je kronika brez fraz in opešev. Sprevidimo, kako si je družba spopadla s svojimi težavami, kako jo je bilo treba samo ustanoviti kot nekaj, kar so vsi čutili potrebno že dolgo. Seveda bi se pa družba ne mogla dovolj razmahati in vkoreniniti brez dobrih organizatorjev, požrtvovalnih ustanoviteljev in neštetihih zavodnih in marljivih delavcev, ki so delali v resnici za narod in ne le po besedah. Značilno je, da so pred vojno volili mnogi rodoljubni družbi svojo zapuščino, in sicer jih je bilo v 8 letih 8, v zadnjih 20 letih pa samo štirje in še ti so bili rodoljubni stare gardie. Dovolj zgornjo je že poročilo, ko govori, koliko je družba izdala v zadnjih 25 letih za slovensko šolstvo in sploh prosvetne namene. Izdala je 67 milijonov dinarjev. Za Ciril Metodov obrambni sklad pa je bilo vplačano od 1. 1909 387.687 kron in 76.134 Din. V posebnem članku se spominjajo častnih članov CMD.

Posvetilo družbi k jubileju je napisal takratni ban dr. D. Puc. V njem opominja, da bodimo čustveni, da nas življenje ne prehiti. Predsednik ljubljanske občine dr. V. Ravnihar pa razpravlja, ali nam je CMD še potrebna. Izmed neštetihih pomenov ter ugovorov o upravičenosti naše najvažnejše narodno obrambne organizacije pisec upošteva le enega, in sicer, da se nam v lastni državi ni treba boriti za narodno vzgojo svojih otrok. Toda zdaj so udi našega narodnega telesa raztreseni v petih drugih državah. Ali tudi oni ne potrebujejo več zaščite? Pa tudi doma je še dovolj dela, zlasti na severni meji. Senator Iv. Hribar, družbeni častni član piše o velegradski klugi. Ko so čehi odprli novo narodno gledališče, so ga obiskovali takoj navdušeni iz vseh čeških dežel in izseljenci iz inozemstva, da so morali voziti posebni vlaki. Tudi Slovenci so sicer obiskovali Prago, hkrati pa tudi Velehrad, Dunajskim oblastnikom pa to ni šlo v račun in razglasili so, da se je v okolici Velehrada pojavila goveja kuga.

ter da je zaradi tega prepovedan obisk v večjih skupinah. Prof. dr. R. Mela piše toplo »sosedu v spomin«, nekrolog Ivanu Vrhovniku z nekaterimi zanimivimi sledi o njegovem življenju in delu. Prav tako zanimivo in toplo piše svoje spomine s Koroskega Ksaver Meško. Poslanec Iv. Prekoršek je napisal Besedo o jubileju. Naglašal predvsem, zavednost naše mladine, ki se je pokazala zlasti letos na idejnem obrambnem tečaju. Pisec zavrača z dovolj prepričljivimi dokazni ugovori, da je CMD nepotrebna, in sicer s tem, da družba poklanja ob jubileju se verni meji šolo v Gradišču ki bo prihodnje leto odprta. Poslanec Dobersček se pa v svojem članku spominja koroskih Slovencev. Fr. Skulj kaže s svojim člankom na zgled našim skavtom, kako so se udeleževali skavti — ne na naši severni, nego drugi na južni avstrijski. Tehten je članek dr. M. Potočnika o CMD in učiteljskem naraščanju na Koroskem. Dr. A. Do. far razpravlja živo o problemih našega narodno obrambnega dela. Dr. R. Kramberger je napisal k zadnjemu ljudskemu štetju na Koroskem nekaj zelo važnih pripomb, podprtih s statističnim gradivom, črtica G. Brodnika »Pri Svečah, tam pa križ stoji« je dojemljiva in živo odkriva, česar nečemo videti... Kako se potjuje slovenska mladina na Koroskem. — Eden najboljših člankov je o narodni obrambi in naši mladini, obsega jo dve predavanji, ki sta bili v našem radiju in sicer predavanje dr. Berčeta in prof. A. Gorupa. — Vsakega zavednega Slovenca bo zanimal članek A. Iveša, ki piše o CMD za Istro.

Ob koncu se družba spominja svojih delavcev, ki so umrli med letom. V drugem delu koledarja je družbeni vestnik z obširnim poročilom jubilejnega občnega zbora in z zapisnikom, da je senator dr. A. Kramar ob priliki jubileja CMD govoril o družbenem delu in pomenu v senatu ter prošil prosvetnega ministra, naj vsaj letos izkaže družbi svoje priznanje. — Gradivo, ki bogati letos koledar CMD, smo samo našli ter ga nismo mogli primerno oceniti. Toda že po tem lahko sprevidimo, da ta publikacija daleč presega običajno koledarsko vrednost ter da po svojem izčrpnem gradivu o delovanju CMD v polstoletju spada med važne zgodovinske dokumente našega naroda. Koledar je uredil A. B. Tiskun je v Narodni tiskarni, ovitek je pa tiskala po osnutku ing. arch. Serajnika v barvah Delniška tiskarna. Ovitek ima umetniško vrednost ter je tako ves koledar dostojen jubileja CMD.

Učiteljsko zborovanje

Ormož, 13. novembra. Nedavno se je vršilo zborovanje učiteljskega društva za srez Ormož v Ivanjki. Po uvodnih formalnostih je predsednik društva tovariš Lučevič Beljak počastil spomin blagopokojnega kraja Aleksandra I. Udeležitelja. V lepem besedah je popisal njegove zaslugе za narod in Jugoslavijo. Tajnik tovariš Rado Bitenc je podal svoje poročilo, nakar je predsednik poročal o banovinski in glavni skupščini. Predavanje je bilo zelo zanimivo, ker je predavatelj pripovedoval o zgodovinskih in zemljepisnih črtah. Tovariš Klemenčič je poročal o anketah dela, ki sta razpravljali v Putju in Ljubljani o predelavi učnih knjig. Slednjic je priporočal, da bi bilo še najboljši uvesti šolski list.

Po debati je bil osvojen predlog, naj bi se vsi predstavniki sreskih društev iz dravske banovine sestali in razpravljali o znižanju prispevkov za organizacijo JUU. Tu naj bi se tudi razpravljalo o znižanju izdatkov za stanovske časopise in revije in o črtnanju prispevkov za učiteljski naraščaj in prispevkov za pevski zbor JUU v Ljubljani.

Na zborovanju je tudi poročal blagajnik tovariš Pintarič, ki je pristopil učiteljski

blagajni 1961.50 Din. Nadzorni odbor je predlagal knjige, ki jih je našel v najljepšem redu, zato je član nadzornega odbora tovariš Vajdali predlagal razpisnino, kar je bilo tudi sprejeto.

Članarina za leto 1935/36 znaša mesečno 17 Din; učiteljice, poročene z učitelji, bodo plačevale samo 9 Din. Proračun je bil sprejet. Po zborovanju se je vrnil občan zbor.

Uslužbeni KDE organizirani

Jesenice, 14. novembra. V nedeljo je bil v gostini pri svetini v Žirovci ustanovljen občni odbor podružnice NSZ, ki so se ga v veliki večini udeležili uslužbeni Krajskih deželnih stek. trazen in raznih krajev Slovenije. Zbor je vodil predsednik jeseniške podružnice in podpredsednik NSZ Valentin Zupan z J. senca, ki je v lepem govoru omenjal program NSZ in potrebo ustanavljanja delojemalskih strokovnih organizacij.

O njegovem poročilu se je razvila daljša debata, okrog težkega položaja uslužbencev v elektrarnah, kjer se ni povsod uvedel sistem zakonitih delavskih obratnih zaupnikov. V predsedstvo podružnice so bili izvoljeni za predsednika Vinko Žirovnik, za podpredsednika Tomaž Kajdič, za tajnika Karel Mencinger, za blagajnika Franc Špec, za njegovega namestnika Franc Mežek, dalje štirje odborniki, 4 namestniki, 2 preglednika računov in en namestnik. Novoustanovljena podružnica šteje 80 članov.

Strašna smrt rudarja

Kamnik, 13. novembra. Včeraj ob pol štirihi jutraj se je v premogovniku Bela-Motnik pripetila strašna nesreča, ki je zahtevala življenje 27 letnega rudarja Antona Groznika, kopača v rudniku. S svojim tovarišem je Groznik delal v drugem nadkupu, ko se je iz rova, ki je bil pred meseci zasut z zemljo, kot nadomestilo za izkopani premog, nenadoma sesula velika plast, ki je Groznika potegnila s seboj kaka 2 m nižje v prvi izhod, ki služi za odvažanje premoga in materiala do glavnega izhoda. Nesrečnejši je bil v trenutku popolnoma zasut z debelo plastjo kamena in prsti, dočim se je njegov tovariš Slapnik pravočasno rešil v hodnik drugega nadkupa.

Slapnik, ki se je po srečnem naključju rešil smrti, je takoj obvestil rudarje, ki so nemudoma prišli z reševalnimi deli. Šele okrog 7. jutraj so našli zasutega tovariša, kateri pa je bil po izjavi zdravnika dr. Edvarda Šerka iz Vranskega že mrtel. Smrt je nastopila takoj radi zadušitve in strašnega pritiska na tilnik in prsni koš. Ko so Groznika odkopali, so ga našli čepetega, iz česar moremo sklepati, da ga je ruševna plast s toliko silo pritisnila k tlom, da njegov smrtni boj ni bil dolg. Pogreb nesrečnega rudarja bo danes na pokopališču v Motniku. O vzroku strašne nesreče se vodi obširna preiskava.

Zgodba o ciganskem konju

Višnja gora, 13. novembra. Tudi v naših krajih se tu pa tam pojavijo cigani. Tako so taborili prejšnji teden ob cesti blizu Smarja. Pa je prišel mimo posestnik iz okolice vasi, ki se dobro razume na konjske kupčije. V bližnji gostilni je s cigani takoj začel barantati za konje in končno je zamenjal svojega konja za lepega ciganskega rjavca. Cigan je pa tič in za svojega konja je zahteval še 750 Din, ki mu jih je posestnik tudi oddal. Cigan je za žive in mrtve trdil, da je njegov konj zdrav kot riba v vodi in da bi ga za vse na svetu ne dal, če bi tako krvavo ne potreboval denarja.

Vesol dobil kupčije se je posestnik po likofu vrnil domov. Toda glej čeneta, že čez dva dni je opazil, da rjavček nekako težko diha. Izkušeno se je, da je nadušljiv, kakor je pač navada pri ciganskih konjih. Kaj sedaj? Kdo ve, kje so že cigani, saj ni mogoče stalnega bivališča. Ciganske družine, ki je taborila blizu Smarja, je bila med boljimi, saj je imela s seboj celo svojega župana. Toda cigan bi ne bil cigan, če bi ne sleparil. Posestnik je povabil s seboj svojega prijatelja in ubrala sta jo za cigani. Prehodila sta vse kraje okrog Grosuplje, Smarja in Škoflje in šele čez tri dni sta

izsledila cigansko družbo v gozdu blizu Turjaka. Zanimala sta se najprej, če imajo cigani še konja, ki so ga bili dobili za svoje nadušljivo kljuse, potem sta se na obrnila na orožnike. Le ti so prili in odgnali po sinem krčevanju in javkanju vso cigansko družino v Višnjo goro na oddišče. Bilo jih je sedem voz.

Ker pa je bila baš nedelja, so vtekli videnje cigane do prihodnjega dne v sode ne more. Drugi dan so pa stopili pred sodnika. Posestnik se je s cigani pobotal, tako da je dobil nazaj svojega konja in še 300 Din. Pri kupčiji je imelo svedo ugodno besedo sodišče, ki je dalo posestniku in ciganu na nagrado po teden dni zapora pogojno za eno leto. Prihodnjak si bo moč čisto premešati, predno bo barantali s cigani, saj je izgubil 350 Din. tri dni je iskal cigane za namerak je bil pa še obojen aicer samo pogojno, vendar je bil po neprijetno tem bolj, ker je že tak hudo odkodovan. Ciganski župan se je pa silno razjezil nanj, češ, da ga bo preimastil, če bo še kdaj barantel s cigani. Tako hudo menda i.e. bo, saj se primadei posestnik takih groženj ne boji.

Kaznovan požigalec

Novo mesto, 13. novembra. 13. maja ponudi je bil zaneten požar v šupi posestnika Petra Štrbenca v Leskovi vasi. Poslopje, obstoječe iz hiše, skednja in živinškega hleva, je bilo krito s slamo. Ogenj je takoj zajel tudi v bližini stoječi in s slamo kriti skedenj sosedja Martina Mavrina in njegove sestre Kate, kjer je na podstrešju prenočevala 58 letna Marija Kastelic. Govorilo se je, da je nastal požar istovestno v obeh poslopijih, potem naj bi se bil pa razširil na hišo Martina Mavrina, na skedenj Marije Koc, na staro leseno in s slamo krito hišo Podbojeve tače Marije Volk in končno na star, s slamo krit skedenj, ki je bil tudi last Volkove. Da bi požigalec odvrnil sum od sebe je zažgal pri sosedovih v trdnem prepričanju, da mora ogenj zajeti vsa poslopja zlasti pa poslopja in skedenj njegove tače Marije Volk. Požiga je bil osumljen Edvard Podboj, ki je živel s svojo družino v revščini, njegova tača Marija Volk pa lanskega leta ni mogla plačevati niti zavarovalne premije v znesku 32 Din. Toda Podboj je nametral za varoval poslopje svoje tače za 20.000 Din, premičnine v hiši za 10.000 in klet s premičninami za 1000, ter plačal prvo premijo 307 Din. In ko je njegova tača pozneje kupila od Vehovarja star kozolec, je zavaroval se tega za 6.000 Din.

Podboj se je moral zagovarjati pred sodiščem, kjer se je razgrnila pestra slika žalošnih razmer na kmetih. Podboj je ves čas trdil, da je zažagal iz malomarnosti Marija Kastelic, ki je večkrat svetila, s svečo na podstrešju. Priča Marija Kastelic je pa to odločno zanikala. Splošno se je govorilo, da gre za zavarovalno sleparijo, kar je pa obtoženec odločno zavračal, češ da je bila zanj domačija vredna mnogo več in da jo bo dal zavarovati višje. To je izjavil priči Pavlu Pešlju, Priča Peter Štrbenec je prepričan da je Podboj zažgal poslopje samo zato, da bi prišel do visoke zavarovalnine. Za obtoženca obremenilno so izpovedale še druge priče in sodišče mu je prisodilo tri leta robije.

Iz Celja

— Za predsednika upravnega odbora mestnega avtobusnega podjetja je bil na prvi seji izvoljen trgovec g. Anton Fazarina. — Razmere na delovnem trgu. Pri ekspozituri javne borze dela v Celju se je od 1. do 19. t. m. na novo prijavilo 25 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 11 oseb, posred vanj je bilo 5, odpotovale so 4, odpadle 3 osebe. Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 345 brezposelnih (302 moška in 43 ženski) neoprti 832 (289 moških in 43 ženskam) dne 31. oktobra. Delo dobijo: 2 februarja, 1 prikojevalec gornjih delov čevljev, po 2 služkinji in kmečki dekli ter 1 kuharica za Bitoli, dela pa išče fotografski vajenec.

— Umrla sta v ponedeljek v celjski bolnici 60 letni lastnik tovarne kopit g. Siegfried König iz Loke pri Zuzmu in 35 letna tesarjara žena Marta Rupnikova iz Celja.

— Dve prometni nesreči. V soboto zvečer je neki motociklist na cesti na Sp. Hudinji podrl 40 letnega Ferdinanda Agreža, dninarja brez stalnega bivališča, na tla in ga

poškodoval po vsem telesu. V ponedeljek zvečer pa je neki avtomobil v celjski okolici povzročil 41 letnega voznika invalida Avgusta Pečenika s Pečnice pri Mariboru ter ga težko poškodoval po glavi in nogah. Oba poškodovana so prepeljali v celjsko bolnico.

Primarij dr. Pavel Pehani,

specialist za ženske bolezni in porodništvo
Ordinira od 1. — 3. ure pop.

v Celju

Jenkova ulica 11a (za bolnico).

— Slikar, ki slika z nogo, pride tudi v Celje. V soboto bo otvoril slikar Alexander Klein, invalid brez rok, ki ustvarja umetniške slike z desno nogo, razstavo svojih slik v dvorani Celjske mestne bratrnice. Razstava bo gotovo tudi v Celju vzbudila mnogo zanimanja. Odprla bo vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 20.

— Spevoigro »Tremerski dukat«, ki jo je avtor g. učitelj Radovan Gobec v Laškem vsebinsko popravlil in izpopolnil, bo vprizorilo Sokolsko društvo v Laškem v soboto 16. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 17. t. m. ob 16. Avtor tudi vodi igro in orkester. Sodeluje 17 članski orkester ter nad 55 pevcev in pevke pevkega društva »Hum« v Laškem. Nedeljsko predstavo bo tudi prenašala ljubljanska radijska postaja.

— Goliovo novitelo »Bratomer na Metav« bo vprizorila ljubljanska drama v petek 15. t. m. ob 20. v celjskem gledališču. S to predstavo bo otvorjena nova gledališka sezona v Celju. Predstava je za abonma. Vstopnice so v prodaji v knjigarni »Domovnik«, kisprijema tudi še prijave za abonma.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 14. novembra, kazensko: Jozefat, Borislava.

DANŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Stari in mladi kralj (Emil Jennings).

Kino Ideal: Brez družine.

ZKD: Judubezen mladega izumitelja ob 14.15 v Matici.

Kino Sloga: Abasver.

Kino Union: Igra z ognjem.

Kino Slika: Zena, ki ve kaj hoče.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6.

Hočevar, Celovška cesta 62, Gartner, Moste — Zaloška cesta.

Iz Litije

— Narodni in verski v Zasavju. Jutri ob 20. uri bo obnovil prosvetni odbor litijskega Sokola kulturno sezono. Predavatelj ZKD g. učitelj Jože Zupančič bo predaval o narodnih in verskih v Zasavju. Prav naši kraji so v zgodovinskem pogledu tako pestri in zanimivi, kakor makokateri. Zasavska kronika šteje med svoje naselbine janske prebivalce, Kelte, Ilire, Rimljane in druge. Prav tako pestra slika se nam nudi z verskega stališča. Pri nas so častili bogove razni poganski narodi. Živeli so tudi luterani, mohamedanci, ki so šli večkrat skozi naše kraje. Šmarnska fara, kamor spada tudi Litija, pa praznuje te dni celo 800 letnico obeljoja. Zares, pisani dogodki, ki bodo zanimali vsakogar. Predavanje bo v predavalnici litijske osnovne šole in je vstop brezplačen.

— Bankuženje na litijski soli. Zaradi davice, ki se je pojavila v nekaterih razredih tukajšnje osnovne šole je odredilo oblastvo razkuženje, obelole družine pa so kontumacijske.

— Službena vest. Dvarkar g. Hlede Anton je premeščen v Kamnik. G. Hlede so je namreč udeleževal pri Sokolu, zlasti v dramatem odskotu pri litijemskem Sportnem klubu, kjer je bil iniciativni odbornik. Z njegovim odhodom bo izgubila Litija marljivega javnega delavca.

— Ivanjkorci. Tukajšnja vinarska zadruga Jeruzalemskani priredi svoj vsakoletni vinški sejem in to 21. dne 7. januarja 1936 v tukajšnji dvorani. Priprušena bodo le vina iz ormoško-ljutomenskega okoliša. Do takrat bodo vsa vina in tudi najboljše popolnoma razvita in čista. Za proizvajalce kakor za kupce bo to najprimernejši čas za preprčati o letošnji kakovosti in skleniti kupčije.

Iz Maribora

— Mariborski čevljarji so zborovali. Včeraj popoldne se je zbralo v Gambrovi dvorani mnogo čevljarjev članov svojega združenja, da manifestirajo složnost z boju proti svoji pogubni konkurenci: tuji industriji. Več gospodov je ostro obsodilo veliko popustljivost merodajnih činitehjev in zahtevalo, da se zadeva z »Bat« končno vendarle reši, ker bo sicer naš čevljar, ki itak ne živi več, marveč samo še živi zaradi izročen propasti, kar pa bo nakopalo celotnemu narodnemu gospodarstvu zle posledice.

— Znanstveni problemi Maribora je tema izredno zanimivega predavanja, ki ga bo imel dr. učitelj Valentin Dobner na drugem zgodovinskem večeru drevi ob 20. uri v mariborski študijski knjižnici.

— Za padle vojne žrtve bo v ponedeljek 18. t. m. žalna masa, h kateri vabi Zdrženje vojnih invalidov vso mariborsko javnost.

— Šest let robije za požig. Včeraj je mariborski veliki kazenski senat obsodil 35 letnega Jožeta Šerška iz Zamene pri Močanju zaradi požiga na 6 let robije in na trajno izgubo častnih pravic. Obtoženec je zaradi 400 dinarjev dolga prišel ob posestvo. To ga je tako potrdilo, da je v obupu zažgal novemu lastniku gospodarsko poslopje, ki je bilo dolga leta njegovo. Kazen je tako velika, ker bi bila skoraj zgorela hlapec in pastir, ki sta spala na skednju.

— S fračami so ga kamenjali. Včeraj dopoldne so mestni pobalini s fračami napadli urarja Luisa Dadiena ter mu razbili očala in ga na glavi lažje poškodovali. Predzorno početje pobalnikov je bilo prijavljeno policiji.

V TRGOVINI

Prodajalka: Katere številko nosite, milo, stiva?

Dama: Moja mera je sicer 37, toda v čevlji št. 38 hodim tako lahko, da nosim navadno št. 39.

MARN SKALAN

ROMAN Sida Silanova

Vedno se je skušalo vse to prekriti z nekimi plaščem misterioznosti. Oprostite, zdi se mi včasih, da se pripravimo v naši državi prav za tisto, zakar so se v srednjem veku o vprašanju svete trojice. — Pravoslavna cerkev je ostala pri svoji, katoliška pa spet pri svoji razlagi, vprašanje pa je, če se je sveta trojica zaradi tega kaj spremenila?

»Nekaj podobnosti je res,« je ugovarjal sodnik, »toda v bistvu je naš problem vendarle docela drugačen. Tam je šlo zgolj za teorijo, tu pa gre za živo prakso. Še celo za prekleto živo, ki zadeva nas vse do zadnjega državljana. Zaradi teh sporov ostajajo nerešena gospodarska, socialna in kulturna vprašanja.

»Točno,« je pritrdil dr. Frangež. Ako bi se le polovica energije, ki se potroši za ta prerekanja, uporabila za druge namene, bi v Jugoslaviji lahko živeli kakor v objubljeni deželi.

»A kdo je tega kriv?«

»Petrovič,« je vzkliknil koncipient.

»Kasjak,« je ugovarjal sodnik.

»Oboji,« je odločil dr. Frangež. »Ako bi se približali drug drugemu vsaj na sredi poti, bi se osti znatno okrušile. —

Pustite že slišati ekstremelc!

»Tu ni nikakih ekstremov,« se je razburil sodnik. »Samo suha dejstva so, sko raj matematična.«

»Pri nas,« je vskliknil koncipient.

»Nikakor tako, prijatelj!« je mrlil zdravnik.

»Treba bo še drugače,« je vztrajal sodnik.

»Da, s pestjo,« je kriknil dr. Kasjak. »S pestjo po tebi, renegat.«

»Kdo je renegat?« je zarjul Petrovič in planil kvišku.

»Kdor piše svoj slovenski pririmek s črko, ki je slovenska abeceda ne pozna...«

»S kakšno črko?«

»Z mehkim »č« — Petrovič.

»Komunist!« mu je zalučal v obraz sodnik. »Za to žalitev boš še odgovarjal.«

»A ti boš za »komunista«.

Razburjena debatanta sta se hotela zakaditi drug v drugega in bi se tudi bila, da nista planila med njiju dr. Frangež in Soršak, katerima so se pridružili še drugi iz okolice. Preprijel vzbudil že splošno pozornost. Okoli mize se je pričela gnesti množica radovednejšev.

»Kaj je? Čemu so se sprijeli?« je vprašal nekdo.

»Je že vse v redu,« je odgovoril zdravnik.

»Ni,« je ugovarjal sodnik. »Naj prekliče žalitev.«

»Prekliče jo til,« je odgovoril trmasto koncipient.

»Obo,« je odločil zdravnik.

»Ne.«

»Nikoli.«

»Pač. Podajta si roke in mir besedi!«

Dr. Kasjak in Petrovič sta si stala še nekaj hipov trmasto nasproti, potem sta pa povesila oči in se nazadnje uklonila ter pobotala.

»Tako, fanta,« je dejal zdravnik. »Sedaj trčita z menoj in pijta! Na zdravje sporazuma! Pa ne samo vajinega, ampak nas vseh, od Drave do Vardarja. Potem pa mir in — Amen.«

Radovedneži, ki so se že veselili spopada in pretepa, so se razočarani razšli. Tisti, ki niso vedeli, zaradi česa je nastal preprij, so trdili:

»Sprli so se zaradi deklet.«

»Seveda, zaradi česa drugega.«

»Ljubzen in alkohol.«

»Mladost in norost.«

»Pa še inteligenta...«

»Ta je slabša kakor mi.«

Nekdo je intoniral pri sosedni mizi:

Mi smo mi,

mi smo Stajerci,

kar zaslužimo,

vse zaručimo...

Kmalu je pelo vse omizje in v novem

hrupu je utopila vsa debata, kakor da je nikoli ni bilo.

Tedaj se je pa preril skozi množico do dr. Frangeža Silanov Šofer in ga poklical na stran.

»Kaj se je zgodilo?«

DNEVNE VESTI

— Interpelacija narodnega poslanca dr. Rika Fuxa in tovarišev. Na g. ministra fi. nanc dr. Dušana Letice v zadevi izplačila preostalih aktiv bivše avstro-ogrške Poštne hranilnice na Dunaju. V smislu Rimske konvencije z dne 6. aprila 1922 in dopolnilnega sporazuma z dne 23. febr. 1925 je izvršena razdelitev preostalih aktiv bivše avstro-ogrške Poštne hranilnice na Dunaju med države naslednice sorazmerno po svoti nekdanjih vlagatelj. Da bi se dobili potrebni podatki o svoti teh zahtev, so bili pozvani vsi interesi v naši državi, da prijavijo svoje zahteve napram bivši avstrijski Poštni hranilnici. Kot zadnji rok za prijavo je bil določen 10. september 1929. Avstrijska Poštna hranilnica na Dunaju je izročila naši državi v pokritje blok, katerega aktivne obseže iz gotovine in iz raznih obveznic vojnih in predvojnih dolgov, ki naj bi jih naša država nostrificirala. Naši državljani so naprotili temu prijavi po hranilnih knjižicah in čekovnih računih okrog 40 milijonih starih avst. kron. Glede na vse to je jasno, da mora vse breme te likvidacije nositi naša država. Vlagatelji Poštne hranilnice na Dunaju so bili po veliki večini mali stromašni ljudje, ki živijo danes v naši državi kot starovpokojevcem z mesečnimi pokojninami ki jim nikakor ne zadostajo za njihovo preživljanje. Zato je popolnoma umljivo, da se že od prejšnjega sem bora za izplačilo svojih prihrankov in moralna dolžnost naše države bi bila, da se to vprašanje čim prej uredi. Glede na navedeno prošim, da blagovolite, gospod ministri, odgovoriti sledeče: 1. Jeli Vam znano, da je to vprašanje do danes še nerešeno in da je Poštna hranilnica v Beogradu stavila že konkretne predloge za likvidacijo tega vprašanja? 2. Če Vam je to znano, kaj nameravate ukretniti, da se to vprašanje čimprej ugodno reši?

Kaj je ANIMATOR? Animator osvaja občinstvo Animator ljubi krizo v trgovini Animator odpravlja brezposelnost Animator je potreben vsakemu trgovcu Animator ima kot prvega v Ljubljani »KINO SLOGA«

— Razpisana zdravniška služba. Kraljevska banška uprava dravske banovine razpisuje službo zdravniška uradnega pripravnika v drž. bolnici za ženske bolezni v Ljubljani. Prosimor imeti pogoje po § 3. in 4. zakona o uradniških za sprejem v državno službo ter dovršeno zdravniško pripravniško službo. Prosimor je treba videti do 23. t. m. neposredno pri sanitetnem oddelku ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu.

— Iste se dediti. V Billingsu, zvezna država Montana (USA), je umrl 9. oktobra 1929. neki Mike Sudo, odmorila Mihael Soto ali Mato Sotonovic. Ker niso mogli najti pokojnikovih naslednikov, je pristojno sodišče izročilo njegovo dolga veliko zapuščino (okrog 5.000 dolarjev) državi blagajni zvezne države Montane. Če se v kratkem ne bodo nasledniki prijavili, bo ta zapuščina zapadla v korist navedene države blagajne. Morebitni sorodniki ali nasledniki navedenega Sudo-Sotonovic naj se zato čimprej prijavijo. Izseljenškemu komisariatu v Zagrebu, Palmotovičeva ulica št. 59.

Zakaj je razirna krema „LA TOJA“ edinstvena na svetu? S.) Je visoko koncentrirana in vsled tega zelo izdatna.

— V Beogradu se množe odprave telesnega plodu. Zadnje čase se v Beogradu zelo množe odprave telesnega plodu. Skorje ne mine dan, da ne bi nekakšni oddelki državne bolnice ne sprejeli po več mladih žen, ki se jim je zamerila kri. Večkrat so jih prepejali šest, ostanje vseh je zelo kritično. Nekateri žene si pomagajo same, druge se pa obrnejo na razne mazače. Odprava telesnega plodu je zahtevala še več žrtev.

— Za narodno obrambo. Pod inkubentim vodstvom narodno-obrambene delavca dr. Simona Dolara, ravnatelja gimnazije v Kranju, je kranjsko prebivalstvo nabralo in darovalo »bran-boru, znesek Din 790.25 (sedemsto devetdeset in 25). Zglednim darovalcem prav toplo hvala! Ored. odbor društva »Bran-bor« v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo precej stalno, večinoma oblačno vreme. Večkrat je znašala najvišja temperatura v Splitu 17, v Rogaški Slatini 16, v Skoplju 15, v Sarajevu 14, v Beogradu 13, v Ljubljani 11, v Zagrebu 9, v Mariboru 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,3 (temperatura je znašala 8,2).

— Sin s sekira ubil očeta. V vasi Brodski Zlatin pri Slavonkem Brodu je Jovo Sladojevič s sekira ubil svojega očeta, ker ni hotel razdeliti posestva med svoje tri sinove. Oče in sin sta se sprla in streljali. Oče je zbežal na sosedovo dvorišče in se skrili, sin je pa pograbil sekira in stekel za njim. Na sosedovem dvorišču je našel oče vilo in se postavil sinu v bran. Zamahnil je proti njemu, sin ga je pa prehitel in ga udaril s sekira tako močno po glavi, da se je zgrudil. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je kmalu izdihnil. Sina so aretirali in izročili sodišču.

— Prebrisljiva ljubavna tragedija. Na otoku Hvaru pri Sveti Nedelji se je odigrala še dni pretresljiva ljubavna tragedija. S 40 m visoke skale sta skočila v morje Riko Fink, urednik v Zagrebu, rojen leta 1904 na Dunaju in njegova spremljevalka, ki jo je kdajdal za svojo ženo Teo. Prvotno sta bila v Hvaru, poznata sta pa obiskala Stari grad in Milno, od koder sta prišla 24. oktobra v Sv. Nedeljo in se nastanila pri kmotu Ivanu Metaniku. 26.

oktobra sta odšla, čes da se hoteta vrniti v Hvar. V Finkovem žepu so našli samo tovarni list. Zdravniška komisija je dognala, da je moralo ležati truplo 10 do 15 dni v morju. Trupla Finkove spremljevalke se niso našli. Znano tudi ni, kaj bi bilo pognalo Finka in njegovo spremljevalko v smrt. V Zagrebu tudi ne vedo, da bi bil Riko Fink kdaj stanoval v mestu Morda je nalašč povedal napaden naslov.

Zvočni kino ideal PREMIERNO KINO
Danes ob 4. 7. in 9.15. zvečer
premiera velfilma
„Brez družine“
po slavnom romanu Hectorja Malota.
Sodeluje največji pevci sveta, slavni bariton
VANI MARKU
in mlaj Robert Linen.
Brezkonkurenčni velfilm!!
Vstopnina: Din 4.50. 6.50 in 10.—

Iz Ljubljane
—lj Slava bolničarske fete. Bolničarska četa je praznovala danes svojo slavo svetih čudodelnikov Sv. Kozme in Damijana. Bogoslužje in rezanje kolača je bilo v pol 11. na dvorišču Dravske stalne vojne bolnice na Zaloški cesti. Klavi se je zbralo izredno veliko tudi civilnih gostov in zastopnikov naše javnosti. Med drugimi so se odzvali povabilu podban g. dr. Lajčan, za SKJ podstarešina br. Gangl, Rdeči križ je zastopal predsednik dr. Krejčí, univerzo profesorja dr. Dolenc in dr. Lukman, prisotnih je bilo tudi več rezervnih oficirjev in pa številne dame. Goste je sprejel in pozdravil domačin, upravnik bolnice podpolkovnik dr. Ilija M. Birčanin. Po prihodu divizionarja generala Petra Nedeljkoviča, sta opravila cerkvene obrede poleg pravoslavnega prote tudi še katoliški duhovnik in muslimanski imam. Po verskih obredih je imel domačin podpolkovnik dr. Birčanin na postrojeno četo lep globoko zasnovan nagovor, spominjajoč se zaslužnikov bolničarjev sv. Kozme in Damijana. Pozival je vojake, da morajo v svojstvu bolničarjev ljubiti svoje bližnje in samaritansko pomagati neprijatelju. Končaj se je v izklicu kralju Petru II in visokemu kraljevskemu domu. Godba je nato zaigrala državno himno. Po končani svečanosti so odšli gostje v okusno okrašeno dvorano v poslopju bolnice, kjer jim je bila prirejena zakuska.

—lj Izobraževalno prizadevanje v trgovskih organizacijah v Ljubljani. Med našo trgovsko mladino, ki je imela preveliko priliko naučiti se v soli laško in nemško za nas najpomembnejša jezika po zemljepisni legi, je zadnja leta hvalovredno prodorilo pričanje o potrebi znanja nam najbližjih tujih jezikov, ki so živo potrebni za trgovca in za vsakdanje življenje Trgovskega društva

VSADKO, zlasti pa VSAK TRGOVEC naj pride v soboto v svojem lastnem interesu v kino Sloga, da se prepriča kakšne sijajne posle mu lahko opravlja ANIMATOR

—Merkur v Ljubljani že doiga leta prireja v zimski sezoni poučne tečaje za naša mlada. Osebo leto je zanimanje za la. večerni pouk veliko in znano število udeležnikov 165. Pouk je deloma brezplačen. deloma pa je plačati znatno vpisnino odnosno članarino. Po ljubljenski šolski oblasti je pouk letos v prostorih Državne trgovske akademije in se poučuje v naslednjih predmetih: Laščina, in sicer v dveh oddelkih, nemščina, istoleklo v dveh oddelkih, steno-grafija ter gospodarsko-matematični tečaj. ki je posebno velike praktične važnosti, ker predavatelj obdelava vsa važnejša vprašanja trgovske in gospodarske prakse.

—lj Zidajo na vso paro in Erjavčevi cesti. Kaže, da bodo res spravili vse tri stanovanjske hiše pred smrtjo pod streho. Ema bo kmalu dosegla vrh, drugi dve se pa še dvigata v višino prvega nadstropja. Čim prej bodo spravili stavbe pod streho, tem manj bo mokro zidovje. Vsi tri hiše namreč zidajo z opeko, kar je precej tvegano tako pozno. Marsikdo sploh ni mogel verjeti, da je lahko spraviti pod streho pozno jeseni tako velike stavbe. Stavbarstvo je pa pri nas zadnja leta precej napredovalo, zato je bilo letos

v Ljubljani zgrajenih nekaj hiš, a kaj v ameriškem tempu.

—lj Malo več srčne omike. Poročajo nam: Potniki, ki so se danes pripeljali v Ljubljano, so bili priče zabavnemu prizoru na mestu, kjer je služboval organ ustavi stare kmetijske kmetice, začel nasikrat kričati med njo, končano jo je pa zgrabil za obraz in na vso moč stisnil. Za ubogo starico se je zavzel neki akademik, kar pa ni nič zaleglo. Ljudje so se zgrajali nad grdim početjem muškarca. ki je pač med svojimi stanovskimi tovariši redka izjema, saj so sicer mitačarji aneni po svoji vjdnosti in postrežljivosti.

—lj V petih urah vse najvažnejše družabne plesne se naučite edino v plesnem zavodu JENKO — KAZINAZ Zvezda, Informacije vsak dan od 11.—13. in 15.—19. ure.

—lj Na programu koncertnega dela v soboto na Taboru na slavnostnem akademskem plesu, ki ga priredi Akademski podružnični CMD bo nastopil zbor akademikov, g. J. Betetto, in primadona ga. Gungjenac Gavella. S tem bo koncertni del večera končan ter sledi ples in zabava. Vabila so razposlana. Reklamacije, CMD. Beethovnova 2, Tel. 30—37.

—lj Torej vendar enkrat Viktor de Kova zopet med nami. Danes ob 14.15 to Z.K.D. predvajala v Elinem kinu Matiči nadvis vesel film slubezen mladega izumitelja, v katerem igra V. de Kova glavno vlogo. Toliko smeha in zabave kot je v tem delu menda še dolgo ni bilo. Kdor film vidi mora priznati, da je to kakor nalašč naredeno da človek pozabi na tegobe dneva in neprijetnosti ki ga tarejo. Komur je to tega, da se za par dinarjev malo pozabava in nasmeje, naj ne pozabi na film »Lubezen mladega izumitelja«. Vstopnina 3.50. 4.50. 5.50 in 6.50 Din.

KINO UNION
TEL. 22—21.
Danes ob 16., 19.15 in 21.15
Igra smeha, ure humorja v filmu
IGRA Z OGNJEM
Paul Hörbiger, Trude Marlen, Elka Brink
Predprodaja vstopne od 11 do 12.30 in od 15 ure dalje

—lj Staršem, ki najemajo inštruktorje iz akademskih vrst. Društvo slušateljev filozofske fakultete ljubljanske univerze je sklenilo dati tale apel: Zavedajte se, da izmed akademikov iščejo inštruktorje le tisti, ki se s tem preživljajo, to so tisti, ki so v slabem gnetnem položaju. Opaža pa se, da se inštruktorje baš zaradi slabega gnetnega položaja grdo izrablja. Saj morajo inštruktorji nekateri celo za 8 Din na uro ali pa še ceneje. Apeliramo na Vas, da bodite toliko socialno čustvi, da uvidite, da se študent, ki je navezan sam nase, ne more s tako majhnim honorarjem preživljati, in da upoštevate sklep vseh akademikov, da je honorar za eno uro inštruktorja minimum 15 Din. in da se bodo tega tudi do poslednje drželi. Naše društvo bo vse to kontroliralo in vsako izrabljanje javno žigosalo. Prosimo pa vse tiste, ki bi rabili inštruktorje, da se obrnejo na Jusoslovensko akademsko podporno društvo v Ljubljani, univerza, da Vam priporoči res najbolj potrebne lovarje in kvalificirane moči. Društvo slušateljev filozofske fakultete vljudo prosi vse, da to vzamejo na znanje.

—lj Četist Sedlbauer koncertira jutri v petek, dne 15. t. m. ob 20. uri v Hubadovi pevski dvorani. Na sporedu ima Bachovo skladbo za čelo-solo, dalje dela Jančka in Suka ter Spanca Lelaja, na klavirju ga spremlja pianist Šivic. Četist Sedlbauer je izvrsten koncertni četist, ki ima za seboj veliko kariero kot soločelist in raznih umetniških orkestrih. Veljajo cene 10 in 5 Din, dobe se v Matični knjigarni.

200 Din V GOTOVINI in še dve tolažini nagradi IZPLAČAMO tistemu, ki nam pove najboljši slovenski izraz za besedo »Animator«. Slovenski izraz pa mora imeti isti pomen, kakor ga ima tukaj »Animator« v filmu. Pogoje za podelitev nagrad objavimo jutri! Kino SLOGA

—Nogavice in rokavice, vseh vrst damske, moške in otroške, ima trpežne in v veliki izbiri trdka Miloš Karničnik, Stari trg 8.

—lj Planincil Drevi ob 20. se vrši v društvenih prostorih Slovenskega planinskega društva prvi foto-debatni večer. Vabljeni so vsi planinci foto-amaterji.

—lj Mladina naj gre v nedeljo na koncert, ki bo ob 11. uri dopoldne v Filharmonični dvorani. Gospa Zlata Gungjenac bo zapela štiri francoske narodne pesmi in 17 samospetov iz naše glasbene literature. Uvodno besedo govori skladatelj Adam. Pri klavirju kapelnik Stritof. Program stane 3 Din in velja kot vstopnica, dobi se pa v Matični knjigarni.

—lj Vsakdo se mora veseliti našega koncertnega življenja, ki se tako lepo in krepko razvija in udeležuje. V ponedeljek, 18. t.m. nastopi zvečer v Filharmonični dvorani zopet Ljubljanski komorni kvartet, ki nam zaigra tri godalne kvartete in sicer Samitovega, Schubertovega in Čajkovskega. Veljajo otkajne koncertne cene, predprodaja v Matični knjigarni.

—lj »Skandal pri Bartolotovi« (Vzorni soprog), izvrstno Hopwoodovo veseligrupno ponov v šestihdeset letih, v soboto 16. in nedeljo 17. t.m. ob 9.15. Pikantna veseligrupa je doslej nenasruden uspeh. Bombe smeha. V glavnih vlogah nastopajo: Baranova, Klavirja, Haniš, Kosač, Petrovič. Režija Kosačova. Prvo in drugo dejanje se godi v salonu, tretje v spalnici pri Bartolotovi. Mladini neprimerno. Ker je bila tudi zadnja predstava popolnoma razprodana in je odšlo mnogo ljudi brez vstopnic, naj kupi občinstvo vstopnice že v predprodaji od sobote dalje.

—lj Društvo »Sloka« matice v Ljubljani, popularna ljudska univerza, ki si je v letih pridobila mnogo prijateljev in poslušalec na rednih sobotnih predavanjih, bo otvorila v soboto 16. t. m. ob 20.30 v salonu »Pri levu« 16. sezono. Ta večer bo predaval družinski preds. dr. Dinko Puc o sodobnem vprašanju: »Države v gospodarski borbi«. Na ta otvorilveni predavateljski večer vabimo vse člane in prijatelje. Vstop vsem prost.

Naše gledališče

Drama
Četetek ob 20.
Cetrik 14.: Direktor Campa. Red Četrik Petek.: 15.: Bratomor na Metavi. Gostovanje v Celju. Izven.
Sobota 16.: Bratomor na Metavi. Red C. Nedelja 17.: ob 15. Direktor Campa. Iz ven. Znižane cene; ob 20. Otroci. Premiera. Izven.

—lj Herman Bahr je eden izmed najbolj znanih avstrijskih pisateljev v preteklih tridesetih letih. Bil je največji propagator avstrijske moderne. Po burnih borbah za svetovni mir je že pred vojno našel duševni mir v katolicizmu, ki ga je s strastjo propagiral. »Otroci« so ena njegovih najboljših komedij. V njej obravnava problem očetovstva in razmerja otrok do staršev. V nasprotju postavlja naravo in vzgojo in ugotavlja, da očetovska kri v otroku ni toliko močna, da bi se mogel otrokovo značaj v drugih kolikčinah in pod drugo vzejo razviti povsem drugače. V glavnih vlogah nastopijo gdna Levčarjeva, ter ge. Bratina, Levar, Drenovec, Planecki in Jerman. Režija je B. Kretfova. Premiera je v nedeljo, 17. t. m.

Opera
Začetek ob 20.
Cetrik 14.: Madame Butterfly. B Petek 15.: Zaprti.
Sobota 16.: Netopir. Izven. Znatno znižane cene od 30 Din navzdol.
Nedelja 17.: Aida. Debut gdne Karene. Izven.

Iz Kamnika

—Naročnike »Slovenskega Naroda« v Kamniku opozarjamo, da jim bomo od 15. t. m. dalje dostavljali list na dom potom našega razmašalca g. Bručana Jožeta. Tako se ne bo moglo več zgoditi, da bi naši naročniki prešli list šele drugi dan dopoldne, kajti razmašalec, ki je znan jugoslovenski rekord v teku na 10 km, jim ga bo vsak dan redno dostavljal. Upamo, da bomo tako naše naročnike najbolj zadovoljili. — Vse eventualne priporočbe naj se takoj javijo našemu dopisniku.

— Nova industrijska podjetja in obrati. V Kamniku bomo v najkrajšem času imeli kar tri nova industrijska podjetja. Firma Kojčanje in drug iz Vira pri Domžalah si urejuje v bivši tovarni »Vesna« moderno belnično za svojo tovarno hidro. filne vate. — Tovarna Sever & Co. iz Domžal je preselila svoj obrat v Kamnik ter bo pričela z izdelavo raznega tekstilnega blaga, predvsem frotrik, klota, buraota itd. — Kamniški »Peglezem« bo tudi v najkrajšem času stopil v obrat, kjer bo obrabovala kovinska industrija

Volna ostane mehka in nežna ako se pravilno pere v peni mil. LUX

Nikoli odprti
Prišten samo v modrem ovitku.

Aloja Zemah iz Vira pri Domžalah. Podjetnik že postavlja stroje in se bo s delom baje že v najkrajšem času pričelo. — Sredi mesta na glavnem trgu pa ureja g. Janko Vivoda krasen trgovski lokal, ki bo pač eden najmodernejših v našem mestu. Trgovina bo najmodernejše urejena za prodajo izgotovljenih moških in damskih oblik ter klobukov.

— Oder Narodne čitalnice. V soboto in nedeljo priredi krajevni odbor protituberkulozne lige v Kamniku v dvorani Narodne čitalnice Nušičevo komedijo »Gospa ministrica«. — Igrali bodo izključno le moštiri in uradniški tovarne »Titane«, ki nam s tem dokazujejo, da pravilno pojmujejo velikanski pomen ustanovitve protituberkuloznega dispanserja, v čigar namen se bo ta komad igral. Upamo, da bodo tokrat tudi Kamničani v tem pogledu storili svojo dolžnost.

Iz Ptujja

— Proslava 100-letnice Davorina Jenka. Tudi ptujška Glasbena Matica bo dostojno proslavila 100-letnico Davorina Jenka. Na proslavo se prav prično pripravljajo pevski zbor, ki priredi 22. t.m. v mestnem gledališču vokalni koncert.

— Z nožem po glavi. Ko se je te dni zvečer vračal domov 23-letni hlapec Jožef Kosčec iz Rotmana, ga je napadel na cesti v Juršinih neki R. A. ter mu prizadel z nožem osem ran na glavi. Kosčec koba več ran tudi po životu. R. je ovržen sodišču.

— Iz poštne službe. S pošte Ptaj je premeščen k pošti v Slatino Radenci p.t. manipulant Franc Hudina.

— Ciganska nadloga. Po mestu se je potikal te dni neki cigani doma iz Črnomlovcem pri Murki. Slednji, ki je imel ugodno priliko, pri gostilničarju Globokarju, kjer se je izmuznil v poselsko sobo in odnesel služkinji iz sobe 180 Din gotovine. Poltelja je cigana aretirala in našla pri njem okrog 400 Din gotovine, za katero ni znal povedati, od kod mu je. Cigana so zaprli. Mož tatvino odločno zanika.

SPORT

— GZSP (službeno št. 2.) Občestveno vse smuške sodniške GZSP, da se bo vsi smuško-sodniški tečaj in sicer za vse vrste tekmovalanj, pod vodstvom zveznega sodnika g. Drago Korenčiča, dne 29. nov. in 13. dec. t. l. vsakokrat ob 20. uri v prostorih T. K. »Skelec«, v hotelu »Posta« na Jesenicah. Izpiti se bodo potegnali isto. tam in sicer 15. decembra t. l. Pozivamo vse klube GZSP, da na omenjeni tečaj pošljejo, najmanj po dva kandidata (po leg že priznanih smuških sodnikov), tako, da bo imel vsak klub sadostno število svojih sodnikov. Vsi klubi GZSP naj takoj pošljejo v svrhu kontrole na naše tajništvo seznam vse verficiranih tekmovalcev. Klubi GZSP, ki nam še niso javili svojega programa za leto 1935/36, kakor tudi navedstva športnega odseka, poslavimo poslednjič, da to store naj kasneje do 17. t. m.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekladi

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo

SLUŽBE

Najmanjši znesek 6 Din
Beseda 60 par, davek 3.— Din

OSAMLJENA gospodična za lepo pisavo, nekaj v stenografiji, strojepljaju, nemščine zmož na ishem zadovoljstvo v delu; celi dan v Ljubljani. Začetek brezplačen. Pod šifro »Začetek rečec« 3202

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 6 Din

PRISTEN OVICEK dobite a 10 Din, čez ulico 9 Din, Bobič, Einspillerjeva ulica, Bežigrad 3204

HUBERTUS

moški in damski neprimotilji, 250 Din. otroški s kapu 145 Din. trenčkot impregniran s mo 420 Din. pumparice od Din 48.— naprej dobite pri Preskeru Sv. Petra c. št. 14 74

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 6 Din

ISCEN stanovanje dveh volkih. eventualno treh sob. Popolnoma mirna družina dveh članov, plača osiguranja eventualno za več časa naprej. Ponudbe na oglasni odd. »Slov. Narodac« pod šifro »Lepo stanovanje«. 3201

Inserirajte v „Slov. Narod“

Preveč šminkanja škoduje koži

-pravi strokovnjak

Kaj treba storiti

Naj zveni še tako neverjetno, znanost je vendarle dokazala, da zapuška dolgotrajno stalno šminkanje znake postaranja na licu. Uničujejoče namreč vpliva na naravno deklishe lepoto polti. Če pa koži vrnete vitalni element mladosti, ki se imenuje Biocel, bo kmalu spet postala jasna, sveža in lepa. Ta dragoceni Biocel se pridobiva od mladih živali po specialnem načinu dr. Stojakala, profesorja dunajskega vesetlišča. Biocel je sedaj v kremi Tokalon, rožnate barve. Če se uporablja preko noči, redi in pomlajuje kožo | šminkanja, spet privlačno in lepo.

V ujetništvu pri Amaconkah

Kaj je doživel ameriški raziskovalec Joe Clark v Venezueli

Nič za to, saj so lepe in ne bilo bi na-
pačno, je gotovo pomislil že marsikateri
moški, prijatelj nežnega spola. Toda stvar
je v tem, da zna biti baš nečim spol silno
bojevit in sicer ne samo na jeziku, tem-
več tudi v dejanjih. Zato z Amaconkami
ni dobro zobati češnje in ni posebno pri-
jetno, če jim pride moški v roke. Ni baš
treba, da bi jih bilo mnogo, včasih za-
dostuje ena sama, da moškega ukroti. In
lahko je tudi domačega izvora. Saj je
množica zakonskih mož, ki ubogajo svoje
žene že na migljaj ali se pa vsaj tako
delajo, samo da imajo mir doma. Gorje,
če spusti bojevita žena svojo pridigo! Če
trdi, da je nekaj črno, mora mož pritrdi-
ti, čeprav je belo ali rdeče. A kaj šele
prave Amaconke! Te znajo biti resničen
strah čeprav so na zunaj čedne.

Pravim Amaconkam je prišel v roke
ameriški raziskovalec Joe Clark in smatra
to za svojo največjo pustolovščino. Pred
dobrim letom se je napotil Clark z ekspe-
dicio v Venezuelo, da bi proučil tam
ozemlje Rio Negro. Dočim so se njegovi
spremljevalci utaborili na bregu reke, se

je napotil on v pragozd. Komaj je bil ne-
kaj korakov od taborišča svojih tovarišev,
so se začeli strahotni klici na pomoč in
obenem je počilo več streliv. Clark je
odhitel nazaj in videl je, kako čudne po-
stave odnašajo trupla njegovih tovarišev.
Bile so bele namazane ženske in vsaka
je bila oborožena s rogom in strelnim
orožjem, s lokom in puščicami. Clark se
je skril v gošči, toda poveljica tolpe
Amaconk ga je hitro našla in že je bilo
namerjeno nanj morilno orožje.

Na odločno povelje svoje voditeljice so
pa Amaconke odložile orožje. Clarku je
zastala sapa od strahu, čeprav tega ni
hotel priznati. Saj ni posebno prijetno, če
vidi človek nase namerjeno orožje, ki se
lahko vsak hip sproži. Amaconke so ga
zvezale in odvedle v svojo naselbino. Tam
so ga spravile v kočjo svoje poveljnice,
kjer je v veliko presenečenje zagledal ev-
ropsko pohištvo in angleške knjige. Po-
zneje se je izkazalo, da je pridobil angle-
ški misijonar kraljico Amaconk za
krščansko vero, kar je pa ni oviralo, da bi
ne vodila bojevitih žensk na roparske po-
hode in napade. Krščanstvo je razumela
po svoje, sprejela je sicer krščansko vero,
toda ostala je prava Amaconka in niti šte-
vilni umori niso posebno obtežili njene
vesti. Pozneje je priznala, da je rešila
Clarka samo zato, ker je bil podoben mi-
sijonarju, ki jo je bil spreobrnil. Življe-
nje mu je rešila torej samo podobnost z
misijonarjem. Zato je tudi smel ostati
med Amaconkami v kočji njihove kraljice.

toda povedale so mu jasno, da bo vsak
poskus pobege kaznovan z glavo. Clark
je bil njihov ujetnik.

Tri mesece je živel Clark med Amacon-
kami, spoznal je njihovo življenje in na-
vade, kar mu je prišlo zelo prav. Amacon-
ke so prirejale pogoste svečanosti in sko-
raj vedno so se napile žganja, ki ga ku-
hajo iz rastline manioka. Na neki sveča-
nosti so se sprle s svojo kraljico, ki so jo
končno usmrtili z zastrupljeno puščico.
Potem so privezale Clarka k stebri in ga
hotele živega sežgati. K sreči, so bile za
vse tako pijane, da so zaspale, še predno
so zažgale grmado. Clark se je rešil iz
ujetništva, zbežal v pragozd in se skril
v gošči. Mesec dni je moral premagovati
najtežje ovire in nevarnosti, dokler ni
prišel končno po napornem tavanju skozi
pragozd do prve naselbine. Nedavno se je
vrnil v Južno Ameriko in izjavil da ne bo
nikoli pozabil na svoje ujetništvo pri
Amaconkah.

Otroci med seboj

— Moj očka je za celo glavo večji od tvo-
jega.

— Kaj boš ti, moj je pa za cel trebuh de-
belejši od tvojega.

Domače sredstvo

Gospa pred odhodom v kino novi služ-
kinji: — Če bi začel otrok jokati, navijte

gramofon.

— Kaj mislite, gospa, da bo potem ne-
hal jokati?

— To ne, pač ga pa sosedje ne bodo si-
šali.

Življenje se začneja s 40. letom

Tudi Amerika ima svoje Minstinguette
in sicer v osebi Sofije Tuckerove, ki je
oni dan priznana novinarka, da je že pre-
koraj 40 let ob enem jim je pa pono-
sno sporočila, da je bilo na njeno pobudo
ustanovljeno veliko moderno društvo pod
imenom »Življenje se začneja s 40 letom«.
Vsi člani so se zavezali, da bodo po vrsti
prirejali razvedrilne članske zabave, na
katerih bo strogo prepovedano govoriti
o borzi, politiki in drugih takih rečeh, ki
ubijajo mladost in veselje do življenja.
Priglasilo se je že več tisoč nad 40 let
starih članov in članic, med njimi tudi
množica uglednih osebnosti vseh strok,
tako iz filmskega sveta Eddie Cantor, iz
sportnega pa Jack Dempsey.

Odveč bi bilo omenjati, da tvorijo pre-
težno večino članov tega svojevrstnega
kluba moški, saj je le malo tako iskrenih
žensk, kakor ustanoviteljica, ki je odkrito
priznala, koliko je stara. Dam se ni pri-
glasilo niti deset. Zato bodo pa v večjih
časteh. Trditve, da se začenja življenje
še s 40 leti, velja za tiste, ki so to sta-
rost že dosegli, mlajšim je pa tudi pri-
jetno slišati to, čeprav ne verjamejo, da
mora človek tako dolgo čakati na začetek
življenja.

Kupuj domače blago!

Lion Feuchtwanger:

80

Žid Süs

Roman

Vojvoda ni čakal odgovora na to
vprašanje. Tudi Süs je domneval, da
bo stric odgovoril izmikačo. Toda
rabbi Gabriel, čigar mrki pogled se ni-
kakor ni hotel obrniti od vojvodovega
obrazu, je odgovoril z zamolklim in
glasnim: Da! Karel Aleksander, ki ni
bil pripravljen, da bo zaslišal kaj take-
ga, se je hitro prijel za srce in začel
globoko dihati. V sobi je nastala mučna,
tesnoba tišina. Karel Aleksander je
dejal končno še vedno s slabim posku-
som šalit se, da je zdaj vendarle dobil
odgovor. Potem je obmolnil in napeljal
pogovor drugam. Obrnil se je k Süsu:
da, čemu je prav za prav prišel. Naro-
čil je Harpprechtu, naj izreče svojo
sodbo o tem njegovem podlem židu v
Esslingenu. S tem človekom je res križ

Poslal je po kočijo, napravil še neslan,
strupen dovtip na račun Mojzovega
doprsnega kipa, potem je pa ozvoljen
odšel.

Po vojvodovem odhodu je pokazal
Süs vse svoje karte. Zdaj torej je sre-
čno iztrgal žida Jeheškela Seligmanna
Freudenthala iz Edomovih rok. Kar se
doslej ni posrečilo še nikomur v vsej
rimski državi, to je dosegel on. Süs.
Mar se smatra stric njegovo življenje
in veliki trud za mlatenje prazne sla-
me? Mar ne daje uspeh, ki ga je dose-
gel zdaj, dovolj zmisla vsemu njegove-
mu življenju? In kaj če je ta njegov
uspeh samo en biser v ogrlici? Mar se
ne da pojasniti vse njegovo življenje iz
tega vidika kot edina žrtev, kot uresni-
čenje svete, vzvišene misli?

Naenkrat je obstal sredi sobe in se
trdneje oklenil te misli. Njemu, možu
trenutka in velikemu igralcu pred sa-
mim seboj, je bilo prijetno gledati na
lastno življenje iz tega sentimentalnega
vidika. Prisilil se je k veri v globoki,
usodni verski pomen svojih dni, da bi

videl v svoji karijeri nauk in simbol.
Hodil je sem in tja, poln vneme in nje-
gov izurjeni glas, ki se je z njim obra-
čal k molčelim poslušalcem, je zvenel
šepetajoče in skrivnostno. Z vsa advo-
katsko zgornostjo, z enako vnemo, s
kakršno se je zavzemal za velike držav-
niške čine, je zažgal pred rabijem
plamteči ogenj pobožne nečimernosti.

Ce je hotel napraviti karijero, za-
kaj je torej žid? Zakaj se ni dal krstiti
kakor njegov brat? Ne, stric mu dela
veliko krivico, če smatra njegovo živ-
ljenje za tako neznatno in vredno za-
ničevanja. Sam pohlep po zlatu ali po
moči ni vzrok, da stoji zdaj tu na tako
visokem, zavidanja vrednem in nevar-
nem mestu.

Oklenil se je misli, ona mu je laska-
la, sugeriral si jo je, da bi jo mogel
sugerirati tudi drugim, morda sebi še
bolj kakor svojemu gostu je prikazoval
vero v usodo in poslanstvo. Mar ni
izbran, da osveti Izraela na Edomu?
To gotovo ni golo naključje, da stoji
tu liki Jožef, ki ga je povisil faraon.

Ce je zdaj tako visoko in obdan s ta-
kim sijajem, da tisti, ki sicer pljujejo
na Izrael, hodijo po njem in si brišejo
rokave, kadar se dotaknejo žida, mora-
jo pred njim upogibati hrbet in lizati
prah z njegovih čevljev. — mar ni to
osveta? Danes počiva on, žid, na zem-
lji, sesa njeno kri in se redi z njenim
mozgom. In če je kateri izmed njegovih
bratov zatiran, je treba njemu samo
iztegniti roko nad njim in Edom se od-
plazi z repom med nogami kakor pre-
tepen pes. Ali ni v tem dovolj zmisla
jedra in hrbenke življenja?

Toda rabbi Gabriel je molčal in ko
je Süs tako gledal na molčečega moža,
so njegove plahe besede vedno bolj po-
jemale, dokler niso povsem utihle.
Obmolnil je in stal tu kakor šolar-
ček, ki se je slabo naučil nalogo in na-
zadnje sploh ničesar ne zna, njegove
besede so bile kakor neprijetno dišeče
barvilo, ki se hitro posuši in odpade.

Kabalist ni odgovoril na ta dolgi,
ognjevit in lepo zveneči Süsov govor.
Vstal je in dejal: Predno se pokažeš

otroku, pojdi v Frankfurt k materi.

S tem je odšel. V Süsu je kar vr lo.
Zdaj je doprinesel žrtev, storil je ta
korak. Kaj se hoče od njega ta stavec?
Zakaj prezira njegovo odločitev a sa-
mozavešnim, brezbrzižnim molkom? In
zakaj ga pošilja v Frankfurt? Da, za-
res on se napoti v Frankfurt k materi.
V Frankfurtu bodo imeli židje več ra-
zumevanja za to, kar je storil. Mati ga
bo verno poslušala. In frankfurtski
židje, modri mali rabbi Jousa Falk,
predstojniki in vsi — kako se bo soln-
čil v njihovem navdušenem šepetanju,
v njihovem blagoslovljanju, hvali in
občudovanju! Če molči rabbi Gabriel,
bodo tisočera usta govorila tem glas-
nejše ter slavila njega in njegovo delo.

V knjižnici profesorja Johana Dani-
ela Harpprechta je domačin ugovarjal
med akti in listinami svojemu prija-
telju, tajnemu svetniku Bilfingerju z
laskavim, izkušenim nasmehom. V ve-
liko, težkega pohištva polno sobo, je
bilo solnce pramen žarkov, v katerem
so migljale mirijade delcev prahu.

PREMIERNI KINO

ELITNI KINO MATICA

DANES ob 4., 7. in 9.30 ZVEČER

SLAVNOSTNA PREMIERA RAZKOŠNEGA VELEFILMA NAPETE VSEBINE, DOVRŠENE REŽIJE

STARI IN MLADI

Stari kralj — Emil Jannings

KRALJ

NAJPOPULARNEJŠI IN NAJPRILJUB-
LJENEJŠI KARAKTERNI IGRALEC, SLAVNI

Mlad kralj — Werner Hinz

EMIL JANNINGS

prekaša v tem filmu vse svoje kreacije. Sodelujejo že: Werner Hinz, Leopoldine Constantin, Georg Aleksan-
der, Walter Jansen, Rudolf Klein Rogge.

PRINAŠAMO STALNO NAJNOVEJŠA POROČILA Z ABESINSKIH BOJIŠČ

PREDPRODAJA VSTOPNIC dnevno od 11. do 12.30. ure in od 3. popoldne dalje.

EMIL JANNINGS

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeseršek. — Za upravo in tiskarstvo del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.